

FINANSBOLAGENS SERVICE – FF AB

Via post och e-post till:

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Ju.L2@regeringskansliet.se

2016-01-08

Ju2015/06504/L2

FF dnr 241/2

Betänkandet Fakturabedrägerier (SOU 2015:77)

Utredningen föreslår en ändring i förordningen (2014:110) om en upplysningstjänst för konsumenter, samt att informationsinsatser vidtas. Vidare föreslås ändringar i rättegångsbalkens regler rörande ersättningskyldighet för rättegångskostnader i förenklade tvistemål, samt ansvaret för dessa.

Finansbolagens synpunkter

Finansbolagen ser positivt på åtgärder som syftar till att förhindra eller begränsa fakturabedrägerier. Fenomenet är, som utredaren konstaterat, relativt omfattande och drabbar alla delar av samhället.

Utredningens förslag om *informationsinsatser* i syfte att göra konsumenter och andra som utsätts för fakturabedrägerier mer uppmärksamma över sina rättigheter tillstyrks.

FINANSBOLAGENS SERVICE – FF AB

Beträffande förslaget som avser *ändringar i 18 kap. rättegångsbalken* vill Finansbolagen framföra följande.

Förslaget utgör ett undantag till bestämmelsen om begränsad ersättningsskyldighet för rättegångskostnader i FT-mål. Bestämmelsen om denna begränsade ersättningsskyldighet har som syfte att parterna ska kunna processa om mindre summor, till lägre monetär risk, och att det ska vara möjligt för parterna att på ett tidigt stadium kunna överblicka kostnaden för processen (s. 213). Av utredningen framgår att endast ett fåtal fall som bestrids av fakturamottagarna går vidare till prövning i tingsrätt (s. 21). Anledningen till detta kan vara att det torde vara straffbart som försök till bedrägeri att framställa sådana oriktiga betalningskrav, något som medför att en fakturautställare inte gärna vill gå vidare med kravet i tingsrätten. Ett avsteg från regeln om begränsad ersättningsskyldighet för rättegångskostnader i FT-mål bör inte göras utan mycket starka skäl. Utredningen har inte påvisat att sådana starka skäl föreligger och förslaget skulle dessutom riskera att medföra oönskade effekter. Den föreslagna lagtexten saknar enligt ordalydelsen kvalifikation av rekvisitet "ogrundat" och är avsedd att tillämpas inte endast vid faktisk insikt utan även om parten "borde ha insett" att dess talan var oggrundad. Rent semantiskt är i princip varje talan som inte bifalles "ogrundad", och en bestämmelse som på detta sätt öppnar synnerligen vida tolknings- och tillämpningsramar leder till dålig förutsebarhet och rättsosäkerhet som inte är acceptabel ens mot bakgrund av ett vällovligt motiv.

Förslagets tillägg till bestämmelsen i 18 kap. 7 § rättegångsbalken innebär att även ett biträde eller ställföreträdare för en näringsidkare, som inlett ett käromål, och som insett eller borde ha insett att käromålet var oggrundat, kan åläggas betalningsskyldighet för motpartens rättegångskostnader. En sådan reglering tar sikte på s.k. "katalogtjänstföretag" (s. 215) och deras ombud som anlitas i processer. Även i denna del skulle ett genomförande av förslaget riskera att medföra oönskade effekter, mot vilka starka betänkligheter kan resas. Den förhållandevis begränsade grupp som bestämmelsen tar sikte på uppträder sällan i domstol, vilket framgår av utredningen. Risker för att andra, seriösa näringsidkare och deras biträden, träffas av regleringen kan inte negligeras. Gränsdragningen mellan vad som utgör ett oriktigt krav och ett krav med undermålig bevisning är i många fall inte möjlig att göra. Tillägget innebär – utöver tillämpningsproblematik – även särskilda svårigheter för ett biträde och ställer krav på att denne ska

FINANSBOLAGENS SERVICE – FF AB

genomföra en långtgående undersökningsplikt som innebär en markant förändring i förhållande till dagens regler och som svårligen kan uppfyllas. Finansbolagen ställer sig starkt frågande till hur ett biträde ska kunna fullgöra sin undersökningsplikt, hur denna i övrigt ska gå till i praktiken, samt hur domstolarna ska tillämpa bestämmelsen. Dessa frågor kvarstår i allt väsentligt som obesvarade.

Finansbolagens avstyrker därför förslaget om ändring i rättegångsbalken i sin helhet.

Stockholm som ovan

FINANSBOLAGENS FÖRENING

Lars Zacharoff

Saud Rana